

Ali ravno ta za sedanje razmere epohalna seja proračunskega odseka je mogla ponuditi nemške liberalce, da kakih posledic more dovesti njih nestrupnost do slovanskih narodnosti in da se lahko pripeti slučaj, da se ostrina te nestrupnosti zarije v njih lastno mesto. Tirolsko-italijanski posl. Malfatti se je sicer toplo potegnil za nemško levico in se je kaj odločeno izjavil proti zasnutju slovenskih vsporednic, toda nemški liberalci ne morejo biti veseli te pomoči. Vrli Malfatti je namreč takoj zahteval dokaj veliko plačilo za svojo pomoč, izvajal je iz borbe levičarjev proti celjskim vsporednicam posledice, o kajih si lahko misliti, da bi ugajale levičarjem. Malfatti je proti slovenskim vsporednicam v „nemškem“ Celju, ali po isti analogiji zajedno, da se v Južnem Tirolu ne smejo snovati nemške šole in da je odpraviti tudi iste, ki so se že zasnovale. Kakš je prišlo torej: levičarji so torej speli Šibo Slovencem, posl. Malfatti pa jo je pograbil, da mahne žnjo najprej po slovenskih, potem pa tudi po nemških hrabtih. In morala iz te dogode? Levičarji, ne storite Slovencem, kar nočete, da bi Italijani storili vam. Krivica je bila vsikdar dvorenčno: danes reže na to stran, jutri pa morda na drugo — in včasih ravno na isto, kjer so ga brusili v svoji zasplojenosti.

Iz avstrijske delegacije. Povedali smo že, da delegat Herold nikakor ni hotel pritrdiri menenju ministra za vnanje stvari, če, da je trozvezje jedino prava podlagata evropskemu miru. Želel bi tudi, da bi minister dokazal s pojasnili, da je političko položenje v Evropi res toliko ugodno in da nikjer opaziti oblačka na političkem obnebjju. Delegat Herold je storil še neko drugo, kako važno izjavo. Govornik sicer ne bi hotel, da se minister za vnanje stvari meša v notranje zadeve države, vendar pa je temu ministru dolžnost zastaviti v svoj upliv, da se zadovoljenjem opravičenim željam posamičnih dežel in narodov utrditi moč monarhije na znotraj in na zunaj. — Delegat Herold je govoril iz srca vsakemu pravemu avstrijskemu patrijotu, kajti le zadovoljnost podanikov more biti trdna podlaga državi.

Občinske volitve na Dunaju. Kakor javlja „Neues Wiener Tagblatt“ — glasilo sedanjega, a morda kmalu bivšega ministra Plenjerja — vrsile se bodo volitve na Dunaju v drugi polovici meseca avgusta. Po tem soditi, vendar niso dosegli nemški liberalci, da bi se njim na ljuboo devala na natezalno jasna določila zakonov. Krivonosi bankirji bodo morali ostaviti prijetna svoja letovišča, aka bodo hotelli voliti. Preznačilno za liberalizem te „liberalne“ gospode je pač dejstvo, da rečeni list ovaja poštne uradnike, ker se poslužujejo svoje svete pravice do reklamovanja. Seveda: Ako bi se volilci obvezali glasovati za liberalno stranko, potem bi bila stvar drugačna, potem bi bili reklamantje najnovejši državljanji. Tako pa treba že malo — denuncirati!

Ali včasih so ti liberalci tudi od sile dobri ljudje, tako dobri, da skrbe tudi — za antisemite. Že v svoji ljubezni do antisemitov bi hoteli selaj, da se odločijo volitve na jesen, češ, v avgustu je tudi mnogo uradnikov na odpustu — in uradniki so po večini antisemitje — in tako bi bila tudi antisemitska stranka na škodi. Tako stoji v „Wiener Tagblattu“. Blage duše, ti nemški liberalci, kaj neda, ko si razbijajo celo — antisemitske glave! Toda ti antisemite so grozno trdrovratni ljudje in težko da bi se pokazali hvaležne na pojavi liberalne dobrodrušnosti.

Različne vesti.

Nj. Vel. cesar in kralj odpotuje dne 1. julija v Iši na letovišče. Tam ostane do konca avgusta meseca. Potem se poda Nj. Veličanstvo na Češko, kjer bodo prve dni septembra meseca zaključne orožne vaje VIII. voja. Vaje se bodo vrstile med Budijevicami, Vodinjanom in Libejevcami do Strakonica. Cesarjev dvor bude v Budijevicah, kjer bodo Nj. Veličanstvo bivali v skofovi palaci. Po končanih vajah vrne se Nj. Vel. na Dunaj, dne 8. septembra pa odpotuje na Nemško. Tam bodo prisostvoval velikim vajam nemške vojske pri Stetinu, in si ogledal z nemškim cesarjem brodovje pri Swinemündu.

Od tam odpotuje Nj. Veličanstvo k vojaškim vajam v Galicijo in zatem v Sedmograško. Dne 27. ali 28. septembra vrne se na Dunaj.

Imenovanje pri financi. Namestnik v Testu kot predsednik finančnega vedenja imenoval je račnarskega vežbenika Ivana Comellija finančnim račnarskim asistentom v X. pl. razredu.

Občen zbor političnega društva „Edinost“ se boste vrstili prihodnjo nedeljo v telovadnici Tržaškega Sokola*. Zborovanje se prične ob 10 uri. Na to zborovanje nam je posebno opozoriti mestne in vnanje rodoljube. Z ozirom na politički preobrat na Dunaju, nastopivši ravnokar, stojimo morda na pragu velikih dogodkov. Dospeli smo morda na križpotje, kjer se bode odločiti našim državnikom: ali hočejo še nadalje, da slovenski narodi — ta opora, ta steber države — ostanejo nezadovoljni, ali pa nastopijo pot sporazumljena in jednakopravnosti, kakoršna je jasno določena v avstrijskih temeljnih zakonih. Pripravljenim nam je torej biti na obe ti dve eventualnosti. Da pa bode mogo naše društvo v teh resnih časih uspešno povzdignati svoj glas v imenu tržaških in istriskih Slovencev, treba je najprej na nedvomen način konstatovati, da je to društvo res v soglasju z nimi, kajih koristi mora zastopati glasom svojih pravil. Najjasnejši in najglasnejši dokaz za to pa je obilna udeležba na društvenih shodih. Pozivljamo torej naše društvenike, da v kolikor le možno velikem številu prihite na prihodnji občni zbor društva „Edinost“, kjer se nam bode dogovoriti za bodočo taktiko, da dobi prihodnjih odborov jasno direktivo za vse slučaje.

Mimo tega pa bi bilo želeti, da se oglasti javnost sama s predlogi, kako bi bilo preosnovati naše društvo, da bode ustrezalo povečanim potrebam sedanja dobe v kulturnem, političkem, narodnem in gospodarskem pogledu. Kajti zapomnite si, da z golum kritikanjem ni doseženo ničesar, ampak pomagano nam bode le konkretnimi predlogi. Pustimo torej na stran brezplodne rekriminacije in posvetujmo se dobrohotno. Nikdo noče tajiti, da je bilo dosedaj mnogokrat pomajkljivega pri našem društvu, ali krivčeno je, ako bi hoteli valiti krivdo le na posamezne osebe. Pred vsem pa treba premisliti, da so bili odnošaji v teh letih nam neprerjano skrajno neugodni, da smo se morali boriti z nenaklonjenostjo od zgoraj, srditim nasprotstvom od vseh strani, in — to je morda najhujše zlo — apatijo v lastnem taboru. Ti neugodni odnošaji so se pokazali često silnje, nego pa dobra volja malega številca mož, stojecih našemu društву na čelu. Nadejamo se, da glas naš ne ostane glas upočeta v puščavi ter da se prihodnjo nedeljo snidemo v velikem številu — z dobro voljo in dobrimi nameni v srcu.

Pohlevno vprašanje. V ponedeljek je došla v Gorico četa gojenje nekega tehničkega zavoda. Skromni kakor so že in menda uverjeni, da je avstrijska država le upraviteljica pokrajine goriške ter da ta pokrajina pravo za pravo že spada pod Italijo, trbili so na potu s kolodvora v mesto svoje — fantare. Redarstvo pa je bilo menda drugačnega menenja in je storilo svojo dolžnost — prepovedalo je to laško trobljenje na avstrijskih tleh. Dopolniku „Il Piccola“ pa je močno pokadila pod nos ta nedostatnost v razumevanju italijanskih idejalov in ne more razumeti, zakaj ne bi smeli italijanski podaniki malo demonstrativati na avstrijskih tleh. Sedaj pa nam bodi dovoljeno pohlevno vprašanje: kaj bi rekli gospoda, ako bi prišlo v Trst, nečemo reči kako rusko, ampak kakor slovensko društvo ter bi hotelo demonstrativati na Corsu?! Ali bi se razjarili! In vendar ne bi bilo to nič posebnega, saj je Trst menda še na avstrijskih tleh in Slovenci so menda avstrijski podaniki — prišli bi torej svoji na svoje!

„Piccolo“ pravi tudi, da je vse občudoval te laške gojenje zbk njih lepih postav in elegantnega vedenja. O joj! Man merkt die Absicht und — man lacht!

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu. Ker Toč iz Skednja ni dovolil, da plača Oblak svoj del računa, je daroval Oblak 55 nvč.

K volitvam v Miljah. Dne 22. aprila t. l. vrstile so se, kakor znano, volitve v Miljah. Nekaterim volilcem se je dozdevalo, da se

iste niso vrstile v mejah zakonov, posebno pa so dolžili načilista voditelja tamošnje orožniške postaje g. Milošoviča. Župan Ubaldini je sporočil o tej stvari okrajnemu glavarstvu v Koper, da vstreže pritožbi 19 volilcev. Na to je gosp. Milošovič tožil župana in dotične volilce razdaljenja na časti. Dne 17. t. m. vrstila se je dotična razprava pred okrožnimi sodiščem v Kopru. Sodišče je rešilo župana obtožbe, vse druge pa je spoznalo krivimi in jih obsojilo 16 njih vsakega na 8 dnij in 3 vsakega na 10 dnij zapora. Javni tožitelj, pol. komisar dr. Korminsky učil je utek proti temu, da je bil župan Ubaldini oproščen, ostali obsojeni pa so se pritožili proti obsojadi.

Mestni svet tržaški. Seje dne 18. t. m. (XII.) udeležilo se je 36 svetovalcev. Predsedoval je župan dr. Pittieri. Seja bila je tako mirna. Zbor je dovolil dodatni kredit 30.700 gld. za dogradnjo bolnišnice pri Sv. Mariji Magdaleni in za napeljavo vode in piina v to poslopje. — Za razne popravke in obnovljenja v župni cerkvi pri sv. Mariji Gornji (oo. Jezuitih) bi bilo treba okolo 9.400 gld. Ker pa cerkev sama nima premoženja, prosila je pomoč pri namestništvu. Le-to pa želi znati, koliko hoče dati občina v ta namen, predno odgovori na prošnjo. Po predlogu mestne delegacije sklenil je zbor pridobiti namestništvu, da mestna občina ne da ničesar v omenjeno svrhu, ker občina žrtvuje itak že velike svote za vzdrževanje cerkv in ker dotična obnovljenja niso baš neobhodno potrebna.

Nadalje je zbor odobril obračun mestne plinarne za leto 1894. Iz tega računa je razvidno, da je imela plinarna 1894 l. 978.930 gld. 15 nč. dohodkov in 722.636 gld. 60 nč. stroškov, torej 256.293 gld. 55 nč. prebitka. Pri tej točki je priporočil svetovalec Dolenz, da bi se občina nekajko bolj obzirala na razsvetljavo v okolici, posebno pa je priporočil uvaženju prošnje, katero so te dni uvozili Rojančani, da se jim postavijo vsaj tri plinove svetiljke v ulici Moreri. Župan je obzibil, da se bode obzirali na to priporočilo.

Zatem je zbor dovolil društvu prijateljev detinstva 1000 gld. podpore za pomorsko kopelj. Pri tej točki je izjavil prototizik dr. Costantini na dotično vprašanje dr. Morpurga, da sta se te dni pojavila v tem zavodu dva slučaja dívce, toda da se je takoj storilo vse potrebno, da se bolezni ne bode širila. — Konečno je zbor dovolil dodatni kredit 5.000 gld. za potrebna dela na razširjenem pokopališču pri sv. Ani. Od te svote pride 3.500 gld. na letošnji račun.

S tem je bil izcrpljen dnevni red, ter je župan ob 7/9 ur zaključil javno sejo, in pričela je tajna. V tej je zbor imenoval in premestil nekatere učiteljske moći na šolah v mestu.

Lepa tolažba. Te dni hotel se je tako bojazljivi gospod pri Litiji prepeljati preko Save. Vprašal je brodarja, da li se pogubi mnogo ljudi v Savi. Brodar je odgovoril hladokrvno: „O ne! Nobeden se še ni zgubil. Mnogo jih je že utorilo, toda najkasnejše v 4 dneh so jih dobili*.

Oglje na javni dražbi. Dne 21. t. m. ob 10. uri dop. proda se na lesnem trgu južne železnice na javni dražbi jeden vagon oglja (9250 klgr.) To oglje se odda najboljšemu ponudniku proti gotovemu plačilu.

Nova mitnica v Gorici. C. kr. namestništvo v Trstu je dovolito, da se osnuje mitnica na občinski cesti, ki vodi k skladnišču južnega kolodvora v Gorici. Ta cesta je bila zgrajena 1894. leta. Pobiranje mitnine je dovoljeno za 5 let, namreč od 1. julija 1895. do konca junija 1900. Pobiralo se bode po 2 nč. od vsake vprežene živali, po 1 nč. od vsake glave velike in po 1/2 nč. od vsake glave male klavne živine. Mitnico je plačati toliko idočim tje, kakor tudi idočim nazaj. Ta denar pripade občini Goriški v prid. Glede oproščenja mitnine veljajo iste določbe, kakor pri državnih mitnicah.

Dober želodec. Iz Ljubinja poroča Sarajevski „Bošnjak“, da je vojak Gjorgje Gagarac iz Žepča povzil vsled stave 36 jaje, 100 gramov olja, 100 gramov masla, 1 kilogram kruha in vse to zalil z jedno öko vode. Ostal je povsem zdrav in bil bi jedel še naprej, da je kaj imel.

Iz Pomjana nam pišejo: Dne 14. t. m. ob 2. popoldne padla je 31letna Antonija Pričac, žena Antona iz Krkavce s češnje, visoke kakih 5 metrov, tako nesrečno, da je ostala mrtava na licu mesta,

Obsojen izzivalec. Krojač Marko Dante, italijanski podanik, 24 let star, je 12. maja t. l. nekoliko vinjen zakričal na trgu Cavanu, kolikor je imel sapev pljuč: „Viva l'Italia!“ Stražar Torcello je izzivalca takoj prijel za tilmik in ga spravil pod kluč. Dante je stal predvječrajšnjem pred sodiščem. Z ozirom na dejstvo, da je bil res vinjen, dobil je le teden dñi zapora.

Sodnisko. Sodiščen in policiji jako dobro znana nevarna tatova 19letni mizar Ivan Mattiassi iz Trsta in 19letni barvar Josip Venica iz Trsta, pristojen v Koper, stala sta predvječrajšnjem pred sodiščem, obtožena poskušene tatvine. Dne 13. maja t. l. iztrgala sta na ulici g. V. R. zlato uro iz žepa, toda R. je to opazil in vzel tatu se silo svojo uro. Dobila sta vsak po 14 mesecov ječe. Po prestani kazni prideta pod posebno policijsko nadzorstvo.

30letni mesarski pomočnik Josip Vouk iz Trsta, dobil je 3 meseca ječe, ker je posveril svojemu gospodarju 200 gld.

Policijско. Po noči na včeraj napadel je 22letni dñnar Fran Petrinčič iz Poreča, svojega z njim skupno v hiši št. 1 ulice Majolica stanujočega tovariša Alojzija Lorenzuta s sekiro, grozeč se, da mu razkolje glavo. Lorenzut se je napadalca komaj ubranil. Petrinčič so zaprli. Na policiji je isti obstal brez ovinkov, da je hotel umoriti Lorenzuta, ker ga le-ta baje opravila. — Oficijal gospod Tiz je zaprl nekega Vidricha, kateri je s „gosporskim“ in samozavednim postopanjem izobil prodajalki tobaka na trgu dei Negozanti raznih finih smotk vrednih 22 gld. Te smotke je slepar potem prodal v tobakarni v novej ulici št. 28 za 16 gld.

Koledar. Danes (20.): Silverij, papež; Flarentina, devica. — Jutri (21.): Sreč Jezusovo, Alojzij, spoznavec. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 4. uri 17 min., zatoni ob 7. uri 46 min. — Toplora včeraj: ob 7. uri zjutraj 22 stop., ob 2. pop. 25.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 19. Cesar je vsprijel danes do poludne ministerstva predsednika kneza Windischgrätzta v avdijicijo, ki je trajala pol ure.

Dunaj 19. Poročilo proračunskega odseka državnozborske delegacije izreka grofu Kalnku priprjanje na plodenostni mirovni politiki, pozdravlja toplimi besedami grofa Goluchowskega, zagotovivši, da more računati na podporo delegacije, ker je njegova politika vistem pravcu miroljubja, kakor je bila politika njegovega prednika. — Poročilo je vsprijel odsek soglasno, izvzemši glas mladočenskega delegata Herolda.

Rovinj 19. Tržaško namestništvo odpalo je semkaj višjega inženirja, kateri naj preišče poslopje, v katerem se je dogodila katastrofa in, ako treba, tudi druga poslopja, na katerih trdnost se ni zanesti. Dotični inženir je že odposial svoje poročilo na namestništvo.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pionica za jesen 7.11—7.12 Pionica za maj-juni 1898 7.18 do 7.15 Ores za jesen 5.89—5.90 Rž za jesen 5.97 5.99 Koruz za juni-juli 6.42—6.44 za juli-august 6.44—6.46

Pionica nova od 7. kli. f. 7.25—7.30 od 19 kli. f. 7.30—7.35, od 82 kli. f. 7.25—7.40 od 81 kli. f. 7.40—7.45, od 82 kli. for 7.45—7.50.

Jempon 6.65—6.90: prso 6.60—6.80 rž uva 6.25—6.30.

Trg nespremenjen. Pionica silno ponujena slično površevanje bolje. Prodaja 25000 met. st. Vreme: lepo.

Praga. Noralinični sladkor za junij f. 12.90. nova letina 13.80. mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpoklicatev precej f. 28.50 29.— Junij sept. f. 29.—29.50 Koncentrični 29.25—30.— Otv